

Izhaja vsak dan razen nedelje in praznikov.

Issued daily except Sundays and Holidays.

PROSVEȚTA

GLASILO SLOVENŠKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

LETÖ—YEAR XI.

Cena lista

je \$3.00

Entered as second-class matter January 23, 1918, at the post-office at Chicago, Illinois, under the Act of Congress of March 3, 1879.

CHICAGO, ILL., sreda, 11. decembra (Dec. 11) 1918

Subscription \$3.00
Yearly

Uredniški in upravljalni prostori: 2637 S. Lawndale av.

Office of publication:
2637 So. Lawndale ave.
Telephone: Lawndale 4635.

Published and distributed under permit (No. 148) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Illinois. By order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of Oct. 3, 1917, authorized on June 14, 1918.

ŠTEV.—NUMBER 289.

Srbi preprečili okupacijo Ljubljane.

ITALIJANI HOČEJO ZASESTI VRHNIKO; KRŠITEV POGODEB

Mnoge pritožbe Jugoslovanov. Francosom več ni po volji, kar počenjajo Italijani. Hoteli so okupirati Ljubljano, toda Srbi so zagrozili, da bodo branili mesto z orožjem. Jugoslovanski Narodni Svet izjavlja, da ne bo priznal miru, če Italijani vzamejo okupirane kraje. Jugoslovanska ustavodajna skupščina se vrši v šestih mesecih po sklenjenem miru.

Pariz, 10. dec. — Jugoslovani imajo dolgo vrsto pritožb proti Italiji. Pritožbe prihajajo v obliki dolgih protestov dan za dnevom in zavezniške vlade so že nejevojne nad početjem Italije, ki je v mnogih slučajih kršila premire. Neki francoski diplomat je včeraj izjavil:

"Siti smo že večnega opominjanja Italijanov, da zadava med njimi in Jugoslovani se more poravnati le na mirovni konferenci. Govorit italijanski krogi zdaj sumnijo, da jim je Francija nevedljiva, zato je potrebno, da tudi druge države z nami vred povevare Italijo, da naj ne gre predalec."

Jugoslovani se pritožujejo prvič, da so italijanske čete zasedle Reko, ki ni bila določena v okupacijskem pasu premirja.

Dalje so Italijani nameravali sredi novembra okupirati Ljubljano, ki leži daleč od pasa, očrtanega v pogodbi premirja. V Ljubljani je takrat bil oddelek srbskih čet in Srbi so poslali Italiji noto, ki je bila podobna ultimatu. Srbi so zagrozili, da bodo branili Ljubljano z orožjem, če pridejo Italijani tja.

Italijani so nato umaknili svoje čete in izgovarjali so se, da niso misili zaseseti Ljubljane, temveč le Vrhniko.

Ta nečuvani dogodek je že imel privi odmev na zavezniški konferenci v Parizu. Kolikor je poročevalcev znano, sta Clemenceau in srbski poslanik Vesić zahtevala pojasnilo od italijanskega ministarskega predsednika Orianda in zunanjega ministra Sonnina, zato kaj so italijanske čete hotele okupirati Ljubljano. Kaj sta odgovorila Orlando in Sonnino, ni znano.

Najnovejši protest Jugoslovanskega Svetova.

Jugoslovanski Narodni Svet v Zagrebu je pred par dnevi postal sledi protest francoskemu adminstratorju Ganeherju, povelniku zavezniške flote na Jadranskem morju:

"Svet smatra, da premirna pogodba ne daje Italijanom pravice, da oni sami okupirajo naše pristanišča in mesta in jemljijo naše ladje ter silijo naše garnizije, da se morajo njim pokoriti. To je očitno kršenje pogodbe. Italijani so okupirali Sibenik in tam razobilili svojo zastavo. V Šibeniku je italijanski bataljon, ki izvršuje vojaško in policijsko oblast ter jemlje iz našega arzenala obleko in orožje brez inventarja. V Puli so Italijani zasegli vse naše bojne ladje, izgnali naše pomorske in častnike ter jih nadomestili s svojimi pomorskeči."

Slovensko-hrvaška delegacija v Belgradu.

Washington, 10. dec. — Državni departament je včeraj prejel oficijalno noto iz Belgrada, ki vsebuje zahtevo Jugoslovanskega Narod-

NAPADI NA WILSONOV MIROVNI PROGRAM.

Ameriški in francoski imperialisti so organizirali sistematični boj proti Wilsonu.

SOCIALISTI DELAJO VELIKE PRIPRAVE ZA WILSONOV SPREJEM.

Pariz, 10. dec. — Pariški listi so včeraj prinesli dve koloni dolg napad na predsednika Wilsona in njegove mirovine pogone. Napad je izpelj v obliki intervjuja s profesorjem N. M. Butlerjem, predsednikom Kolumbijske univerze v Ameriki in je bil poslan v Pariz iz Združenih držav. Jedro intervjuja je, da predsednik Wilson ne zastopa menja ameriškega ljudstva.

Omenjeni intervju, ki je najdaljša brzjavna depeša iz Amerike

odkar je bila vojna, je povzročil med Francozji veliko senzacijo. Značilno pa je, da je francoska cenzura pustila prihitev tega članka v celoti, medtem ko ne pušti tiskati diskuzij o Wilsonovem programu. Jules Sorel piše v sobotnem "Oui", da se francoski gospodarji sloji ne strinjajo z dvema točkama v programu: svoboda na morju in vprašanje teritorija na levem bregu Reine.

Pariz, 10. dec. — Predsednik Wilson bo tukaj in v Brestu najsijsajne sprejet od francoskih socialistov, ki ga smatrajo za največjega zagovornika njihovih mirovinih idej.

Slavnostni sprejem Wilsona v Brestu, kjer stopi na suho, je pod vodstvom ondolnega socialističnega, župana in socialističnega poslancev v parlamentu. Stranka pošlje deputacijo svojih državnozborskih poslancev, ki bodo pozdravili predsednika, ko stopi iz ladje na francoska tla.

V Parizu je socialistična stranka proglašila dvojni praznik v soboto in nedeljo in je aranžirala velikansko manifestacijo delavstva v proslavo Wilsonovega prihoda na mirovno konferenco.

"Humanité", glavno glasilo stranke, pripravlja za soboto posebno

"Wilsonovo izdajo", ki bo vsebovala spise vseh vodilnih socialistov in kratek članek je prispeval tudi Anatole France. Dalje bodo socialisti priredili Wilsonu v čast velikanski javni shod v Trocadalu, največji pariški dvorani, ki so jo mogli dobiti.

"France Libre", drugi socialistični list, je izdal poziv na ljudstvo,

da naj vsakdo prispeva en cent v sklad za nakup umetnega

peresnega držala, katerega hočejo socialisti pokloniti Wilsonu sproščilo, da ag rabi pri podpisovanju mirovne pogodbe.

Spošno mnenje med socialisti

in radikalci ter med delavsko ma-

so v Franciji sploh je, da je Wil-

son danes največji zagovornik

novega reda, ki ima temeljiti na

pravičnosti. Socialistične čete, da se

doseže trajni in pravični mir, ki

odpravi prisilno vojaško službo in

nevarnost vojne sploh, a obenem

so odločni nasprotniki imperialističnega sentimenta, aneksij in

Ameriške družbe za zgradbo državnih cest."

V prihodnjih dveh letih nameravajo potrošiti za

gradnjo cest sedem sto milijonov

dolarjev.

PET IN DVATSET DRŽAV ZA GRADNJO DOBRIH CEST.

Chicago, Ill. — Tukaj so se zbra-

li uradniki iz 25. držav, ki so člani

"Ameriške družbe za zgradbo državnih cest."

V prihodnjih dveh letih

nameravajo potrošiti za

gradnjo cest sedem sto milijonov

dolarjev.

LADJA JE PRIPELJALA BOMBAZ IZ EGIPTA.

Boston, Mass. — Britski parnik

"Valverda" je prideljal iz Ale-

ksandrije 11.892 svinčev bomba-

za, ki je vreden \$5,000,000. Poleg

je parnik še prideljal 6.532 vred-

arabskega gumija.

Navadno so iz Amerike izvažali

bombaž v druge kraje, zdaj so ga

pa pričeli uvažati iz drugih krajev

v Ameriko.

(Dalej na 3. str. 2. kol.)

WILSON PRAVI, DA NE POJDE V NEMČIJO.

Liga narodov mora priti prva na dnevni red mirovne konferenčne po želji Wilsona.

PREDSEDNIK BI RAD ORGANIZIRAL KONFERENCO.

Pariz, 10. dec. — "Echo de Paris" piše, da je bil predsednik Wilson informiran, da ga mislijo Ebert, Haase in predsednik bavarške republike Eisner povabiti na obisk Nemčije. Tako so glasi brezplačna brzjavka s parnikom "George Washington", na katerem potuje Wilson v Evropo. Počelo nadaljuje, da je Wilson odgovoril, da noben prvi Američan ne more obiskati Nemčije, razen če je v to prisilen v sled uradnih obligacij.

Na parniku "George Washington", 10. dec. — Wilsonova želja je, da pride načrt za ligo narodov kot glavno vprašanje prvo na vrsto in da se res predno se bo govorilo o drugih stvarach.

Ameriški delegatje so mnenja, da bo Wilson navzoč le na prvi formalni seji mirovne konferenčne. Njegov načrt je, da se snide z Lloyd Georgou, Clemenceauom in Orlandom ter v diskuzijah z njimi ustvari program konferenčne makar bo pomagal organizirati formalne seje.

Predsednik je brzjavil v Pariz, izražajoč upanje, da zavezniški diplomati ne store nikakršnih zaključkov z ozirom na važnejša vprašanja in da ne sprejmejo sporedne konference, dokler on pride.

Pariz, 10. dec. — Tukaj poročajo, da se bosta vršili dve mirovni konferenci. Prva bo med zavezniški samimi v družbi z novimi, prijateljskimi državami in druga z zastopniki centralnih držav.

Lloyd George za ligo narodov.

London, 10. dec. — Lloyd George je včeraj govoril na ženskem vojniškem shodu v Albertovi dvorani in dejal, da je liga narodov najboljše jamstvo proti vsaki nadaljnji vojni. Velike armade, ki so vsak čas v stanu provočirati vojno, morajo biti odpravljene. Dalje je George rekel: "Mirovna pogoda ne sme imeti nobene nove Alzacie-Lorenje, kajti je homo ponovili napako Nemčije, nas zadele usoda Nemčije čez petdeset let."

Pariz, 10. dec. — Tukaj poročajo, da sta bosta vršili dve mirovni konferenci. Prva bo med zavezniški samimi v družbi z novimi, prijateljskimi državami in druga z zastopniki centralnih držav.

Lloyd George je zapovedal, da bo

zastopnikov v Parizu včeraj

zavrnjal.

London, 10. dec. — Lloyd George je včeraj govoril na ženskem vojniškem shodu v Albertovi dvorani in dejal, da je liga narodov najboljše jamstvo proti vsaki nadaljnji vojni. Velike armade, ki so vsak čas v stanu provočirati vojno, morajo biti odpravljene. Dalje je George rekel: "Mirovna pogoda ne sme imeti nobene nove Alzacie-Lorenje, kajti je homo ponovili napako Nemčije, nas zadele usoda Nemčije čez petdeset let."

Pariz, 10. dec. — Tukaj poročajo, da sta bosta vršili dve mirovni konferenci. Prva bo med zavezniški samimi v družbi z novimi, prijateljskimi državami in druga z zastopniki centralnih držav.

Lloyd George je zapovedal, da bo

zastopnikov v Parizu včeraj

zavrnjal.

London, 10. dec. — Lloyd George je včeraj govoril na ženskem vojniškem shodu v Albertovi dvorani in dejal, da je liga narodov najboljše jamstvo proti vsaki nadaljnji vojni. Velike armade, ki so vsak čas v stanu provočirati vojno, morajo biti odpravljene. Dalje je George rekel: "Mirovna pogoda ne sme imeti nobene nove Alzacie-Lorenje, kajti je homo ponovili napako Nemčije, nas zadele usoda Nemčije čez petdeset let."

Pariz, 10. dec. — Tukaj poročajo, da sta bosta vršili dve mirovni konferenci. Prva bo med zavezniški samimi v družbi z novimi, prijateljskimi državami in druga z zastopniki centralnih držav.

Lloyd George je zapovedal, da bo

zastopnikov v Parizu včeraj

zavrnjal.

London, 10. dec. — Lloyd George je včeraj govoril na ženskem vojniškem shodu v Albertovi dvorani in dejal, da je liga narodov najboljše jamstvo proti vsaki nadaljnji vojni. Velike armade, ki so vsak čas v stanu provočirati vojno, morajo biti odpravljene. Dalje je George rekel: "Mirovna pogoda ne sme imeti nobene nove Alzacie-Lorenje, kajti je homo ponovili napako Nemčije, nas zadele usoda Nemčije čez petdeset let."

Pariz, 10. dec. — Tukaj poročajo, da sta bosta vršili dve mirovni konferenci. Prva bo med zavezniški samimi v družbi z novimi, prijateljskimi državami in druga z zastopniki centralnih držav.

Lloyd George je zapovedal, da bo

zastopnikov v Parizu včeraj

zavrnjal.

London, 10. dec. — Lloyd George je včeraj govoril na ženskem vojniškem shodu v Albertovi dvorani in dejal, da je liga narodov najboljše jamstvo proti vsaki nadaljnji vojni. Velike armade, ki so vsak čas v stanu provočirati

Dopisi.

Anaconda, Mont. — Pazno zadejšem dopise v Prosveti in rečem vam, da želim, da bi kmaio prišel dan, ko bi pričela izhajati Prosveta dnevno na osmih straneh. Delovanje tega dnevnika sloani na trdno začrtani podlagi, zato ji mi treba "krizkražiti", kot delajo to nekateri drugi slovenski listi. Jaz ljubim značajne ljudi, še bolj so mi pa ljubi značajni ljudi.

Zadnje čase sem opazil v Prosveti nekaj zelo pametnih dopisov, med temi dopisi brata Vidriha. Rojakom, ki so se tako navdušeno zavzeli za našo borbo, kličem: Le tako naprej in prišel bo dan, ko bomo lahko rekli, da smo storili toliko, kolikor je bilo mogoče, zato bo naša vest čista. Upam, da bo naše delo tudi uspešno in počitek bo v tem slučaju toliko slajši. Slovensko republiško združenje potrebuje v teh časih najbolj finančne podpore. Slovensko delavstvo v tej deželi razume to tako vidimo, s kako pozitivnostjo so pričeli nabirati prispevke v SRZ. Kar je ameriških Slovencev prepojenih z duhom demokracije, bodo vrili svoje delo za principe SRZ, solidarno z močjo, ki je lastna naši masi.

A. F. M.

Section Thirty, Minn. — Tukajšnja slovenska naselbina ni velika, kajti steje le petnajst družin in nekaj samev. Smo tako rekoč ločeni od sveta, nekaj milij severno od Ely, Minn. Toda časopisje prihaja tudi knam in tako smo tudi mi poučeni o sestavnih dogodkih. Razume se, da se tudi mi zanimalo za borbo jugoslovanskega ljudstva, ki se želi združiti v demokratično državo in si vstvariti podlago za boljševnost.

Ker vemo, da potrebuje gibanje Slov. rep. združenja sedaj poleg moralne tudi gmotne pomoči, smo nabrali pri tukajšnjih Slovencih \$25.38, ki smo jih poslali tajništvu SRZ v Chicago. Kakor dosej, bomo tudi v bodoče storili kar bo v naši moči, da se dosežejo naši cilji.

Martin Puskart in Martin Dragovan, nabiralec.

Bellaire, O. — Žrtve influenze postal rojak Steve Štefančič, star 34 let, doma iz vasi Tanče v Belokrajini. Bil je član društva Slovensko Bratje, št. 258, SNP. Zapusča soprog, brata, dva synka in več drugih sorodnikov. Bil je mlajšega v blagoge značja, dober gospodar in prljubljen pri vseh, ki so ga poznali.

V imenu društva št. 258 kreščam sorodnikom in prijateljem pokojnika naše sožalje.

Alois Pavlinčič, tajnik.

Kaylor, Pa. — Naša naselbina steje nekaj čez 400 prebivalcev, izmed katerih je tri četrte bolnih na influenci. Umrla sta dva člena tukajšnjega društva SNP, in sicer Vinko Hinkela, doma iz Primorja ter Juro Sarič, doma iz Dalmacije.

Amsterdam, 10. dec. — Iz Berlina je prišlo zakasnelo poročilo, ki opisuje prvo sejo komisije, ki ima nalogo izdelati načrt za socializacijo industrije. Komisija je poročala, da še nima preciznega načrta. "Socializiranje ne more priti kar čez noč", je dejal Bernstein, finančni tajnik v socialističnem kabinetu, "temveč mora priti stopnjeno po razmerah in po potrebi. Ampak prišlo bo, kajti ljudstvo hoče tako in ljudstvo je zdaj vladar. Naše glavno orodje — vojilna reforma je zdaj fakt in s pomočjo splošne in enake vojilne pravice bomo preustrojili državo tako, da pologoma preide v sistem državnih industrij in socialističnega reda. Sedanja vlada ne more zapleniti privatnega bogastva, ker s tem bi bil paraliziran sistem proizvajanja. Naše finance so v slabem položaju in kredit v neutralnih državah je slab. Sedanja vlada je proti delavski diktaturi, kajti to je v nasprotju s principi socializma in demokracije."

Lvov je zopet v rokah Poljakov.

Dunaj, 10. dec. — Poljske čete so zopet reokupirale Lvov in Grodok v Galiciji, ki je bil nekaj dni v rokah Ukrajincev. Ukrainci so začeli Grodek predno so se umaknili. Poljaki so na mestni hiši v Lvovu razobesili poleg poljske tudi francosko, angleško in ameriško zastavo.

Lvov, glavno mesto v Galiciji, je tekom enega meseca najmanj petkrat menjalo gospodarja; enkrat je v rokah Poljakov in potem Ukrajincev.

ZDRAVJE DRŽAVE SE NE VMEŠAVAJO V SPOR JUŽNE REPUBLIKI.

Washington, D. C. — Državni departement naznana, da se Združene države ne vključijo v spor, ki ga imata republike Čile in Peru.

J. M. Winfield, Pa. — Vaša do-

pisa sta bila že davno priobčena. Prvi je bil priobčen dne 14. novembra in drugi 22. novembra. V sredinah izdajah jih niste opazili zato, ker sta bila priobčena v dnevnih izdajah.

M. X. Mont. — Pesem smo izpustili iz dopisa, ker se nam zdi neprimerna. Tudi vaš drugi dopis se nam ne zdi učenem radi tega, ker polemika s pijancem tako nič ne zadeže. Ako hočete, bomo dopis izročili listu, katerega se pravzaprav teče.

NAPADI NA WILSONOV MIROVNI PROGRAM.

(Nedovoljanje s prve strani)

nekajih in osvajjanju, ki se pojavi na mirovnem banketu. Edino z njegovo pomočjo je možno ustvariti počten modus vivendi v Evropi. Wilson je velik buržoa, toda v njem je vtelesena najčestija in najbolj človečanska zavestnost, kakršno je težko najti v drugem človeku njegovega razreda. Iz tega razloga je gospod Wilson edini sposoben človek prevzeti vlogo razsodnika."

Sorel piše dalje: "Francoski censor je postal popustljiv in je dovolil tiskati presenetljiv članek, ki pokazuje Wilsona, kakor da on ne zastopa idej ameriškega ljudstva. Kaj to pomeni? Pribljudni kork menda bo, da se bo smelo pisati, da se Francija ne strinja z Wilsonovim programom."

Francoska cenzura igra zadnje čase zelo čudno vlogo. Francoskim listom ni dovoljeno pisati o podobnosti nemške revolucije niti o gibanju boljševikov. O zadnjih štrajkih v Švici, na Danskem in demonstracijah na Holandskem ni francosko časopisje smelo prav nič pisati. Revno tako je cenzura zatrla vse vesti o dejstvu, da so francoske čete naletele na revolucijo v Alzacijskem Loreni.

(To je prva vest v Ameriki, da je bila v Alzacijski kakšna revolucija. Op. ured.)

Francoska vlada se menda zelo hoji boljševizmu in zato jo cenzura tako stroga in preki sod je še vedno v veljavni.

PONESREČEN SAMOMOR BIV. ŠEGA KAJSERJA.

(Nedovoljanje s prve strani)

pira tajno mobilizacijo protirevolucionarne armade, ki je pod vodstvom častnikov, udanih bivšemu kajzerju in ki ima obnovitev monarhije za svoj cilj.

Amsterdam, 10. dec. — Iz Berlina je prišlo zakasnelo poročilo, ki opisuje prvo sejo komisije, ki ima nalogo izdelati načrt za socializacijo industrije. Komisija je poročala, da še nima preciznega načrta. "Socializiranje ne more priti kar čez noč", je dejal Bernstein, finančni tajnik v socialističnem kabinetu, "temveč mora priti stopnjeno po razmerah in po potrebi. Ampak prišlo bo, kajti ljudstvo hoče tako in ljudstvo je zdaj vladar. Naše glavno orodje — vojilna reforma je zdaj fakt in s pomočjo splošne in enake vojilne pravice bomo preustrojili državo tako, da pologoma preide v sistem državnih industrij in socialističnega reda. Sedanja vlada ne more zapleniti privatnega bogastva, ker s tem bi bil paraliziran sistem proizvajanja. Naše finance so v slabem položaju in kredit v neutralnih državah je slab. Sedanja vlada je proti delavski diktaturi, kajti to je v nasprotju s principi socializma in demokracije."

Krajevni Slovenski Svet v Trstu.

Trst, 22. okt. — Krajevni Narodni Svet v Trstu je izdal slednjo izjavo: "Narodni Svet v Trstu odklanja vsako rešitev jugoslovanskega vprašanja, ki gre za tem, da ostanejo Slovenci, Hrvati in Srbi še dalje ločeni. Tako rešitev je protinaturalno in nesprejemljivo ter opravičuje nasilno politiko Ogrske, ki hoče še nadalje gospodariti nad nemadžarskimi narodi. Kar se tiče Trsta, odkrijamo ravno tako vsako ločitev tega mesta od njegovega geografskega in gospodarskega ozadjanja; odvzetje Trsta se ne more opraviti niti po narodnem sestavu prebivalcev, ki je mešano — italijansko in slovensko — v samem mestu, medtem ko je bližina in daljna okolica čisto slovenska. Iz tega razloga je nemogoče spraviti Trst v kakšno državno ali teritorialno sveso z nobenim bližnjim Italijanskim področjem, temveč edino s slovenskimi kraji.

Narodni Svet za Trst in okolico."

Hrvaški židje so se podvrgli Narodnemu Svetu.

Zagreb, 24. okt. — Hrvaški židje so zborovali v hotelu 'Grand' in izvolili odbor, ki ima sodelovati z drugimi političnimi strankami v Jugoslaviji. Odbor je izdal manifest, v katerem pravi, da se židje podvržejo Narodnemu Svetu.

Narodna banka v Zagrebu je dala 10.000 krov na razpolago Jugoslovanskemu Narodnemu Svetu.

Washington, D. C. — Državni departement naznana, da se Združene države ne vključijo v spor, ki ga imata republike Čile in Peru.

J. M. Winfield, Pa. — Vaša do-

Vesti iz stare domovine.

Organizacija Narodnega Sveta.

Zagreb, 20. okt. — Jugoslovanski Narodni Svet, čigar zastopniki iz Hrvatske in Slavonije in Reke, Dalmacije, Bosne - Hercegovine, Trsta, Kranjske, Goriške, Koroške, Štajerske, Bačke, Banata, Baranje, Prekomurja in Medmura, so te dni zborovali v Zagrebu, se deli v dva dela: plenum in osrednji odbor.

Slovenske politične stranke so v plenumu zastopane po sledečih članih: a) Slovenska ljudska stranka: dr. Anton Korošec, dr. Lovro Pogačnik, dr. Ivan Benkovič, Bogumil Remec, dr. Izidor Cankar, dr. Anton Kobal, dr. Josip Jerič in Fran Smolej. — b) Jugoslovanska demokratska stranka: dr. Vekoslav Kukovec, Ivan Hribar, dr. Vladimir Ravnihar in dr. Albert Kramer. — c) Jugoslovanska socialistična stranka (delegat še ni izvoljen).

Trst zastopa dr. Ivan M. Čok. V osrednjem odboru Narodnega Sveta so Slovenci zastopani po sledečih delegatih: Slovenska ljudska stranka: dr. Anton Korošec, dr. Lovro Pogačnik, dr. Izidor Cankar in njihovi namestniki: dr. Ivan Benkovič, prof. Bogumil Remec in dr. Josip Jerič. — Jugoslovanska demokratska stranka: Ivan Hribar in dr. Albert Kramer; namestnika: dr. Vekoslav Kukovec in dr. Slavko Fornazarič. — Jugoslovanska socialistična stranka: dr. Anton Hribar in dr. Albert Kramer; namestnika: dr. Vekoslav Kukovec in dr. Slavko Fornazarič.

Trst zastopa dr. Ivan M. Čok. V osrednjem odboru Narodnega Sveta so Slovenci zastopani po sledečih delegatih: Slovenska ljudska stranka: dr. Anton Korošec, dr. Lovro Pogačnik, dr. Izidor Cankar in njihovi namestniki: dr. Ivan Benkovič, prof. Bogumil Remec in dr. Josip Jerič. — Jugoslovanska demokratska stranka: dr. Anton Hribar in dr. Albert Kramer; namestnika: dr. Vekoslav Kukovec in dr. Slavko Fornazarič.

Glavna pravila Narodnega Sveta.

1. Narodni Svet za Slovence, Hrvate in Srbe s sedežem v Zagrebu je politično predstavništvo vseh Slovencev, Hrvatov in Srbov, ki žive na Hrvatskem in v Slavoniji z Reko vred. Dalmaciji, Bosni - Hercegovini, Istri, Trščkom, Štajersko, Bački, Banatu, na Kranjskem, Goriškem, Koperu, Baranju, Medmuru in v ostalih krajih južnozapadne Ogrske.

2. Skupni temeljni program Narodnega Sveta je: združenje vseh Slovencev, Hrvatov in Srbov v narodno, svobodno, neodvisno in na demokratičnem temelju urejeno državo. Vsa vprašanja, ki so v zvezi s tem temeljnimi načelom, se rešujejo skupno, a razem tega želijo Narodni Svet tudi tako vprašanja, katera zastopniki priznajo za skupna.

3. Organizacija Narodnega Sveta temelji na teritorialnem principu, to je vsaka dežela pošlje v Narodni Svet po enega poslanca na vsakih 100.000 prebivalcev. Na ta način ima Kranjska in ostali slovenski deli Koroške, Štajerske, Goriške in Trsta 14 delegatov; Istra 3; Dalmacija 7; Hrvatska in Slavonija z Reko vred 28 delegatov; Bosna-Hercegovina 18, ogrski Jugoslovani pa 10.

Krajevni Slovenski Svet v Trstu.

Trst, 22. okt. — Krajevni Narodni Svet v Trstu je izdal slednjo izjavo: "Narodni Svet v Trstu po enega poslanca na vsakih 100.000 prebivalcev. Na ta način ima Kranjska in ostali slovenski deli Koroške, Štajerske, Goriške in Trsta 14 delegatov; Istra 3; Dalmacija 7; Hrvatska in Slavonija z Reko vred 28 delegatov; Bosna-Hercegovina 18, ogrski Jugoslovani pa 10.

Narodni Svet za Trst in okolico.

Lvov je zopet v rokah Poljakov.

Dunaj, 10. dec. — Poljske čete so zopet reokupirale Lvov in Grodok v Galiciji, ki je bil nekaj dni v rokah Ukrajincev. Ukrainci so začeli Grodek predno so se umaknili. Poljaki so na mestni hiši v Lvovu razobesili poleg poljske tudi francosko, angleško in ameriško zastavo.

Lvov, glavno mesto v Galiciji, je tekom enega meseca najmanj petkrat menjalo gospodarja; enkrat je v rokah Poljakov in potem Ukrajincev.

ZDRAVJE DRŽAVE SE NE VMEŠAVAJO V SPOR JUŽNE REPUBLIKI.

Washington, D. C. — Državni departement naznana, da se Združene države ne vključijo v spor, ki ga imata republike Čile in Peru.

J. M. Winfield, Pa. — Vaša do-

Wilsonova nota je prestršala zadnjo ves med Jugoslovani in Dunajem.

Zagreb, 23. okt. — Čim je bila objavljena Wilsonova nota, v kateri se združene države odgovorile Avstriji, da priznavajo pravico samoodločevanja za Jugoslovane, je Jugoslovanski Narodni Svet izdal proklamacijo na ljudstvo, da od tistega dne preneha podložništvo Jugoslovanov napram Avstro-Ogrskim in pozval je ljudstvo, da dostojno proslavi zgodbodinski dan.

Ljudstvo se je odzvalo do zadnjega moža in žene in vršil se so silne manifestacije po vseh hrvaških in slovenskih mestih.

Naročniki Pozor!

Poštni zakon zahteva, da je vaša naročnina plačana vnaprej. Znamenje (December 30-18) pomeni, da vam naročnina poteče na ta dan. Ponovite jo pravočasno, da se vam lista ne vstavi. Ako lista ne prejmete, je mogoče vstavljen, ker ni bil plačan. Ako je vaš list plačan in ga ne prejmete, pišite nam do pisnico star in novi naslov.

Najti zastopniki so vsi društveni tajniki in drugi zastopniki, pri njih lahko plačate naročnino.

Z novim letom bo naročnina površana in sicer iz \$3.00 na \$4.00. Sedaj je že čas, da se naročite po starci.

Naročnino lahko tudi sami pošljete na naslov:

UPRAVNIŠTVO 'PROSVETA',

2657 S. Lawndale Ave.,

Chicago, Ill.

Načrtovali so vse vse.

URADNIK PROSVETE:

Jože Zavrtnik.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

F. J. Kerr, M. D., 6202 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

VSE UPRAVNIŠKE STVARI, naro

IZ GLAVNEGA URADA.

IZ GLAVNEGA URADA TAJNIKA.

Bratje in sestre: Številke v računu za mesec november, katerega priobčujemo v današnji številki Prosvete, se razlikujejo od številki prejšnjih mesecev toliko, da si štejem v dolžnost omeniti par besed in opozoriti članstvo na nje, da jih skrbno pregledajo, da ne bo nepotrebni vprašani, kam gre denar ali kaj bo jednota z denarjem. Da opozarjam članstvo na račun, me je do tega privedla skupščina zadnjega meseca v zadnji izrednega asesmenta.

Leto dni in še prej pred sedmico redno konvencijo se je povdralo, da sedma redna konvencija bo največja konvencija slovenskih podpornih organizacij, in da bo stala ogromne denarja. Računalno se je, da stroški konvencije bodo okrog \$30,000.00 in da za pokritje teh stroškov je članstvo prispevalo \$12,000.00. Pojasnjevali smo, da je draginja na papirja za list in druge tiskovine, da so delavske moči v tiskarni dražje; vse to povišanje in draginja tripi jednota kot odjemalec. Naznani smo, da je upravni sklad na slahem, in da je izredni asesment v upravnem skladu neizogiben. Toda kljub vsemu temu pojasnjevanju in dokazom je bilo več vprašanj, čemu izredni asesment in kam bo na tem denarjem. Seveda, prihajati s temi pojasnili sedaj, ko so plačali vedenoma vsi člani asesmenta, nima za članstvo nobenega pomena. Ampak pred nami je vprašanje še nadaljnji izredni asesmentov, in da ne bo zopet presenečenja, opozarjam člane, da bolj pozitivno na račune koliko je izplačanega in koliko se izplača.

Asesment meseca novembra je znašal v bolniški sklad \$18,253.75; izplačane bolniške podpore pa je \$29,480.50, torej \$11,226.75 več kot sprejet. Nadalje je v mesecu novembra izplačano v 1074 služnjih bolniških podpor in samo na epidemijo bolzen influenco v 672 slučajih sveta \$16,708.00.

Še nikoli v zgodovini naših podpornih organizacij niso trpeči njih blagajne kakor zadnjih par mesecev.

Posebno prizadete so organizacije, ki plačajo bolniško podporo.

Iz tega lahko vsakdo vidi, da izredni asesment v bolniški sklad je v začetku drugega leta neizogiven, če hočemo, da bodo bolniški redno prejemali podporo.

Položaj, v katerem se nahajamo, je resen. Influencia se je pojavila v začetku meseca oktobra, torej razsaja komaj dva meseca, v katerih je umrl več članov in otrok kot prej v enem celem letu. Umirajo pa največ mladi ljudi od 20. do 30. leta. Torej poleg bolniškega skladu tripi tudi posmrtni sklad, in če bo ta bolzen trajala še par mesecev, bo treba podpreti tudi posmrtni sklad.

Večkrat smo čitali v dopisih naznane nekaterih bratov, da jednota postaja nekako kapitalistično podjetje, da ima preveč denarja in kam da bomo žnjim. Prepričan sem, da strah, kaj bomo z denarjem in da je jednota preveč bogata, je bil vzrok, da je bila marsikatera podpora naskazana članom, do katere sploh niso bili opravljeni. Vsakdo, kdo je količaj razoden, je obsojal tako pisanje, katero bi sploh ne smelo biti priobčeno brez primernega komentarija. Upam, da ta žalosten položaj, v katerem se nahajamo danes, odpre oči tistim bratom, ki so videli v par stotisočih ogromno nepotrebne premičenje, ne ozirajo se, da ima jednota na milijone gheveznosti.

Na mnoga vprašanja od strani tajnikov, po kateri starost imajo plačati asesment člani Mladinskega oddelka po Novem letu, odgovarjam, da po starosti pristopu in ne po sedanji starosti. Vsak društvo prejme iz glavnega urada imenik otroškega oddelka, v katerem bo ime in priimek otroka, cert. številka, starost o pristopu in leševica, po kateri ima plačati asesment. Vsak otrok bo moral plačati asesment po starosti kakor ga imamo označenega tukaj v glavnem uradu, dokler se ne izkaže s kako merodajno listino, da je bil mlajši.

Poslani imenik gi naj vsak tajnik prepise v svojo knjigo, da nam ga ne bo treba vedno pošljati. Pravila bistroškega oddelka

bodo razposlana še ta mesec. Ravno tako slovenska pravila za člane. Za hrvatska pravila je pa treba čekati, da bodo prestavljena v hrvatsčino in potem jih bomo še dali tiskati.

Jednota ima okrog 300 pasivnih članov, ki so v vojaški službi. Sedaj, ko je vojna končana, se bodo vti ti bratje vrnili in postal zoper aktivni člani jednote. Radi ega opozarjam tajnike, da ni dovolj, da vzamejo asesment od pasivnih članov in ga pošljajo na glavni urad, pač nam je treba pismeno naznani, da ta in ta pasivni član je s tem mesecem postal aktivni, katerega asesment je vstrel. Ako je nam tega ne naznani, je nam nemogoče vedeti, za koga je bil poslan asesment. Če se nam naznani kakor prej omenjeno, se nam v tajnikom prihrani veliko nepotrebne dela in tudi jednoti stroškov. Prosim, da se ta mojapel vprašava.

John Vederbar, gl. tajnik.

Naznana, vabila in zahvale.

Bridgeville, Pa. — Dne 31. decembra ob 6. zvezri prizde državštvo št. 303, SNPJ., veselico v John Jerschovih prostorih. Za plesališčje smo preskrbeli izvrsto godbo in tudi za potrebo bo vse načiljivo preskrbeljeno. Vstopimo na mojke 306. Dame vstopljene proste. Upamo, da nas boste posetili v najbližnjem času na tej veselicu. — Odrob.

Calumet, Mich. — Opozarjam člane Istrutje Bratstva Sloga, št. 07, SNPJ., naj se počasnilo udelešje prihodnje seje dne 15. decembra v navadnih prostorih. Na dnevnem redu bodo volitve odbora za prihodnje leto in več drugih vaških točk. Kdor se je ne udeleži, se ga bo kaznovalo na podlagi sklepov zadnje držiščne seje. Izvzet od udeležbe so te bolniki in tisti, ki bodo imeli nujna dela. — Peter Pasich, tajnik.

Buhl, Minn. — Ker valed zdravstveni razmeri najbrže ne bo seje društva Buhl, št. 314, SNPJ., opozarjam člane, naj se pojedinstveno udelešje prihodnje seje dne 15. decembra na dom tajnika dne 15. decembra. Nadalje obvezno, da mora vsak član plačati 25¢ izrednega asesmenta za pokritje društvenih stroškov. — Louis Koslitz.

Springfield, Ill. — Državštvo društva Illinois, št. 47, SNPJ., dne 15. decembra v navadnih prostorih. Na dnevnem redu imamo več vaških točk, kakor tudi volitve društvenega odbora za prihodnje leto. — Louis Pekol, tajnik.

Wheeling, Ohio. — Pozivljam člane društva št. 13, SNPJ. na seje, ki se vrši dne 29. decembra ob 8. popoldne. Na dnevnem redu bodo poleg drugih točk volitve novega odbora za prihodnje leto. — Ob enem naznanju, da jaz ne bom več kadidat za tajniško mestno, ker mi čas ne dopušča v sadežje izvrsiti na urad. — Asesment se bo pobiral po seji. — John Koenjančić, tajnik.

Collinwood, Ohio. — Naznanim člani društva št. 142, SNPJ., da je bil društveni odbor vselej picle udeležen in na željo članstva primorjan sklicati izredni sejo, ki bo ob enem glavnem, ali letnem seju na dan 15. decembra, to je tretjo nedeljo v tem mesecu. Pričetek seje bo ob 7:30 zjutraj. Vzemite to na znanje, kajti dolžnost članstva je odločativ pri sklepanju o državtenih zadevah in pri volitvi odbora. — Tiste člane, ki niso plačali izrednega asesmenta v novembra, opozarjam, naj ga ta mesec poravnajo. — Vinko Blaško, tajnik.

Girard, Ohio. — Naznajamo delničarjem Slov Domov v Girardu in okolici, da se vrši občni zbor dne 22. decembra. Na dnevnem redu bodo volitve odbora, razščeno poročilo in druge vaške točke. Ker je neja vašna, je želeti, da se je udeležite. — J. A.

White Valley, Pa. — Opozarjam člane društva Roža Naprednosti, št. 320 SNPJ., naj se polnoštveno udeležje seje dne 15. decembra. Na sporednu bodo ned drugimi vaškimi točkami volitve društvenega odbora za prihodnje leto. Katero se seje ne udeleži in za odstotnost ne bodo imeli opravičljivih ukrovov, bodo suspendirane na podlagi pravil te odmetne v društvenih sklepov. — Fr. Bohinc, tajnik.

Mascoutah, Ill. — Ker je epidomija influenze nekoliko posnehal, se bo zopet vršila seja društva Savinjska Dolina, št. 301, SNPJ. Prihodnja seja se vrši dne 15. decembra v dvorski Mascoutah House. Ker bodo na dnevnem redu volitve odbora in več drugih vaških stvari, apeliram na članstvo, naj se jo udeleži polnoštveno. — Apeliram nadalje na tiste, ki jim je potekla naznana na dnevnik Prosveta, naj jomovne na prihodnji društveni seji. — Mike Machek.

Alliogippa, Pa. — Pozivljam člane društva Groszd, št. 122, SNPJ., naj se polnoštveno udeležje prihodnje redne seje dne 15. decembra ob 8. dopoldne v navadnih prostorih. Seja se prične eno ure prej kot navadno, ker bodo imeli prvej občirek dnevnih redov. Med drugimi točkami bodo na volopredru tudi volitve odbora za prihodnje leto. Te seje naj se udeleži tudi tisti član, ki so zamudili vse druge reje v tem letu. — Valentin Grad tajnik.

Muskegan Heights, Mich. — Opozarjam članstvo Michiganse Jezero, št. 260, SNPJ., naj se polnoštveno udeležje prihodnje redne seje dne 15. decembra ob 8. dopoldne v navadnih prostorih. Seja se prične eno ure prej kot navadno, ker bodo imeli prvej občirek dnevnih redov. Med drugimi točkami bodo na volopredru tudi volitve odbora za prihodnje leto. Te seje naj se udeleži tudi tisti član, ki so zamudili vse druge reje v tem letu. — John Fife, tajnik.

Poslani imenik gi naj vsak tajnik prepise v svojo knjigo, da nam ga ne bo treba vedno pošljati. Pravila bistroškega oddelka

Račun

ZA MESEC NOVEMBER 1915.

st. drž. Vplačila Izplačila

1. 287.47 \$ 315.00 190

2. 344.73 1,540.00 191

3. 326.28 358.00 192

4. 189.63 169.00 193

5. 1,590.93 907.00 194

6. 257.00 16.00 195

7. 121.23 24.00 197

8. 231.19 114.00 198

9. 246.84 889.00 199

10. 425.69 403.00 200

11. 181.23 108.00 201

12. 274.14 216.00 202

13. 173.48 104.50 204

14. 505.23 3,609.00 205

15. 703.67 305.00 206

16. 322.36 90.00 207

17. 159.74 37.00 208

18. 381.65 147.00 209

19. 423.92 1,377.00 210

20. 435.41 152.00 211

21. 69.23 28.00 212

22. 172.07 341.50 213

23. 111.86 214

24. 180.69 634.00 215

25. 108.06 16.00 216

26. 454.77 8.00 217

27. 110.64 222.00 218

28. 276.24 901.00 219

29. 418.93 771.00 220

30. 68.76 567.50 221

31. 70.66 30.00 225

32. 205.75 170.00 226

33. 287.86 152.00 227

34. 140.91 19.00 228

35. 214.98 208.00 230

36. 17.09 15.00 231

37. 279.47 296.00 232

38. 194.17 146.00 233

39. 45.99 81.00 235

40. 361.27 66.00 236

41. 268.61 631.00 237

42. 285.98 62.00 238

43. 272.85 28.00 239

44. 142.79 240

45. 323.16 64.00 241

46. 595.71 558.00 242

47. 166.36 42.00 244

48. 80.55 14.00 245

49. 84.29 92.00 246

50. 287.42 418.00 247

51. 138.22 81.00 248

52. 271.34 145.00 249

53. 161.74 97.00 250

54. 105.89 60.00 251

55. 200.18 321.00 252

56. 35.50 38.00 253

Deseti brat.

ROMAN.

Spisal Josip Jurčič.

(Nadaljevanja.)

Ona pa je edina hči premožnega lahko rečem, bogatega graščaka, imela bo lepo doto, in dasi oče njen ni plamenitaš, ima vendar poznano, spoznavano ime.

In jaz! — Njman nič, ne veljam niti, nisam nič! Zalibog!

Ali bi ne bilo precej več kot nespametno, ako bi se udal sredu in njegovim nagonom! Ali bi ne bi, rajejšnjim me je bil izvabil, da sem šel z njim v krčmo, kjer so mi kmietje veliko napivali, samo nazadnje sem moral pustiti več pravnih bokalov. Ali ni mi nič žal ne za denar, ne za čas, ker sem se veliko naučil pri možkarjih.

Prijatelj, prijatelj, kaj bo iz mene! Včeraj, ko sem ti do tukaj pisal, sem govoril tako, precej potem pa sem se, skoro bi rekeli, izneverili svojim mislim in danes, ki zopet jemljem pero v roko, moram govoriti drugače. Res je, predagi moj Name, kar si trdil; res je, cesar sam ne morem ali nisem mogoč povedati ne sebi, ne tebi; vendar se mi je v sreči, ki je več ko poštovanje in prijetljivo.

In kje je moj razum? Kaj mi veli? Pravi mi, da ne ravnam prav, da nakopavam sebi in njej nesrečo, na glavo, da delam krivico svoemu prijatelju Marijanu. Pripoveduje mi um, da je vsaka misel na njo nesmetna, da njen oče ne bo nikdar dovoil, da bode nejevoljeni in jezen iztiral človeka iz svojega domovja ki ni ničesar prinesel in seboj razun deset prstov na rokah in staro suknjo na sebi, ki je pri njem v službi — in si upa vendar oči povzdigniti do nje, do njegove hčere.

Kje je tista moja glava, tista moja trdna volja, ki sem malil, da jo imam? Nikjer je ni, nikdar je nisem imel.

In jaz sem eden tistih ljudi, ki so ga navduševalo besede starega pesnika: "Če se svet pogreze, v razvalinah ostanem mož neustrašen, dosezen svojim prvotnim

naučenom in načelom! Ne, samo slaba trstika tenka šibica sem, ki raste v hitrem potoku. Vsak valček, dve združeni male kapijici jo zaobljeta. vsaka lahka sapica jo zamaja in posibi. Nestalnost, neznačljivost, to je podevalo vsak Evin sin od svoje matere in tudi jaz nisem ostal brez te dediščine.

Pa stoj! Ni res, kar sem tu izgovoril!

Ni me ganil majhni valček, ni me sapica premaknila! Rajši bom primerjal burne terjatve človeškega srca mogočnim moraskim valovom in hrupenmu viharju. Rajši se ti bom opraviceval kakor obtoževal. Nisem se omamlijen, ali otrpnila je moč tolkanj, da ne bom klijupoval več dolgo, to vem.

Pa zakaj ti priporočujem več pravnih bokalov. Ali ni mi nič žal ne za denar, ne za čas, ker sem se veliko naučil pri možkarjih.

Vidil, knako si ti te redi, vse premalo premislil, preden si zapisal, da sem "zaljubljen."

Velikokrat sem že premisljeval, velikokrat sem na tihem tožil nad svojo usodo, ki me je tako nizko postavila. Ne da bi bili stem nezadovoljen, kar mi je Bog dal, nikkor ne, da bi mi bilo sram, da sem iz ljudstva; le zavoljo nje mi je bridko, ker mi je nemogoče mislit na njo. Nočem ti prikrivati, da sem imel dostikrat hude boje, preden sem potlačil take misli, in da me skrbi, bom li imel dovolj moči zatrati čut, ki bi nesrečna storil mene in njo, aka prodere. Celotno vrata me malo straši. Tukaj je namreč, kakor sem ti menda že omenil, čuden človek, prerokovalcev deseti brat. S tem sem se bil vesel na prvem potu v grad in de jai mi je nekako vzvišenim glasom, da bom pomnil vse življenje svoje stanovanje in življenje na tem kraju. Čeravno ne dam niti groša na take besede, so mi prišle vendar že dostokrat na misel in morda je oni res videl mojo prihodnjo nesrečo.

Vsak si sam kuje svojo srečo; zato upam, da se bodo vse izkušnje ubile nad mojim značajem, ki ga hočem in moram ukrepiti. Vedno čem paziti, da ne bo imel moj gospodar veroka, spominjati se me kot nevhalečneža.

Ker po dušeslovnih zakonih vskoko o tem najrajši govoriti, s čimer se peč, ti moram tudi jaz kaj povediti iz svojega učiteljevanja.

Cleveland, O. — Opozorjam članstvo društva Primok Trubar št. 126, SNPJ, da se v poletnem številu udeleži seje dne 15. decembra. Prti more, vsak, kdo nizadreš radi bolezni ali kakoga nejnega opravila. Kdo se je ne udeleži in na odstopnost ne bo imel opravljivih vrokov, bo kaznovan v smislu društvenih sklepov. Na vsporedu seje bodo volitve odbora za prihodnje leto in več drugih, sa spisom upredki društva konservativnih stvari. — Josip Pogačnik, tajnik.

Gros, Kan. — Naznanjam članstvu društva Zvezek, št. 290, SNPJ, da se dne 15. decembra vrati letna seje tega društva, katero blagovlito posetiti polnoletvine. Dva meseca nismo radi epidemije mogli obdržavati nobene seje, radi tega je potrebno, da vsled raznih društvenih zadev, ki pridejo na diskusijo in sklepene na tej seji, pokrate vse zanimalje za napredek društva s tem, da pride na sejo. Imeli bomo tudi volitve odbora za prihodnje leto. — Rudolf Miglič, tajnik.

Granville, III. — Ker se bliža konec leta, opozarjam članstvo društva Jugoslovani, št. 136, SNPJ, da se udeleži seje, ki se vrati dne 15. decembra. Zapomnite si, da je za društvo mnogo bolje, ako se članstvo udeležuje sej, kakor pa na kritiziran odbor in društvene sklepe po privatnih lokalih. Sedaj imate priliko izbrati izmed sebe odbor, ki bo deloval po volji vodstva članstva ter v prospek jednotne in društva. Od udeležbe so izvezeti samo bolnični in članiki, ki bodo imeli na dan seje kakšnu nujno opravila. — Anton Prosen, tajnik.

Nokomia, Ill. — Opozorjam članstvo društva št. 209, SNPJ, naj pišete alesement do 23 v tem mesecu, kajti ob novem letu bom izročil tajniške knjige novoizvoljenemu tajniku John Deželaku Box 618 Nokomia, Ill. Po 1. januarju 1919 se obravljajo v vseh zadevah, ki se tičajo društvenega tajništva na gorjenjem naslovu. — Kdo ne bo pišeš alesmenta ta mesec, bo suspendiran,

kajti to pot ne bom začagal za nikogar. — Fr. Perenta, tajnik.

Farrel, Pa. — Opozorjam članstvo društva Slovence, št. 262, SNPJ, da se pojštevajo udeleži seje dne 15. decembra. Na dnevnem redu bodo volitve društvenega odbora in več drugih važnih točk. Kdo se je brez opravljivega vzroka izpostavljen, da ne udeleži seje, bo suspendiran na podlagi sklepa zadnjega društvenega seje. — Frank Cimperman, tajnik.

Joliet, Ill. — Opozorjam članstvo društva Jolietka Zavednost, št. 113, SNPJ, naj se pojštevajo udeleži seje dne 15. decembra ob 9. dopoldne v nevadnih prostorih. Na dnevnem redu bodo volitve odbora za prihodnje leto. Ker bo poleg volitev tudi več drugih važnih točk, je potrebno, da prideš vse na sejo, da se seznanite z novo plačilno letstvijo itd. Ob enem naj vsak član prinese na sejo napisan na listu svaj natančen naslov in ga izroči tajniku. Tisti, ki se na dan seje ne bodo mogli udeležiti seje, naj sporoč svoje naslove pismenu državnemu tajniku. — John D. Kroen, tajnik.

DAVIS, W. VA. — Opominjam rojake, ki je bil član društva št. 106, JSKP, ter odbornik društva, da se ne utika v naše društvene zadeve, ker se ga prav niso tičajo. Ce se mu je zgodila kakšna krivica, naj si pišeš alesement do drugje, ne pa pri SNPJ. Sploh pa tudi priporočljivo, da vsakom potoma najprevo pred svojim prugom, potem morda smo posmetati se kje drugje. Kakšno člane voli naše društvo v odboru, da stvar članstva, ki ima v tem oziru popolno pravico odločati, kdo bo izvrševal društvene posile. — Anton Ceh, tajnik, dr. Slovenski Gozar, št. 217, SNPJ.

Naznanila, vabila in zahvale.

Cleveland, O. — Opozorjam članstvo društva Primok Trubar št. 126, SNPJ, da se v poletnem številu udeleži seje dne 15. decembra. Prti more, vsak, kdo nizadreš radi bolezni ali kakoga nejnega opravila. Kdo se je ne udeleži in na odstopnost ne bo imel opravljivih vrokov, bo kaznovan v smislu društvenih sklepov. Na vsporedu seje bodo volitve odbora za prihodnje leto in več drugih, sa spisom upredki društva konservativnih stvari. — Josip Pogačnik, tajnik.

Ely, Minn. — Sorodnikom, prijateljem in znancem naznanjam, da nam je infenzija ugrabila za svojo žrtvo Johna Plahutnika, v starosti 24 let. Bil je član društva Sokol, št. 20, SNPJ. Umrl je dne 17. novembra, na Ely pa so ga prijetali dne 20. novembra. Vasen, ki so nam začenjaj njegove bolezni in amri izkazali kako uslogo, kakor tudi pokojnik, izrekamo prisrčno zahvalo. — V domovini zapušča mater in štiri sestre. Hingemu pokojniku naj bo lahka ameriška gruda. — Zaljubljeni ostali: Frank in Frančišek Šican, Ely, Minn.

ZAHVALA.

Granville, Ill. — Ker se bliža konec leta, opozarjam članstvo društva Jugoslovani, št. 136, SNPJ, da se udeleži seje, ki se vrati dne 15. decembra. Zapomnite si, da je za društvo mnogo bolje, ako se članstvo udeležuje sej, kakor pa na kritiziran odbor in društvene sklepe po privatnih lokalih. Sedaj imate priliko izbrati izmed sebe odbor, ki bo deloval po volji vodstva članstva ter v prospek jednotne in društva. Od udeležbe so izvezeti samo bolnični in članiki, ki bodo imeli na dan seje kakšnu nujno opravila. — Anton Prosen, tajnik.

Nokomia, Ill. — Opozorjam članstvo društva št. 209, SNPJ, naj pišete alesement do 23 v tem mesecu, kajti ob novem letu bom izročil tajniške knjige novoizvoljenemu tajniku John Deželaku Box 618 Nokomia, Ill. Po 1. januarju 1919 se obravljajo v vseh zadevah, ki se tičajo društvenega tajništva na gorjenjem naslovu. — Kdo ne bo pišeš alesmenta ta mesec, bo suspendiran,

Ellsworth Gruber.

Pittsburg Undertaking Co.
Motor Ambulance, PITTSBURG
KANSAS

Sprejmeno vsa pogrebna dela; vedno pripravljeni po dnevu in po noči, blizu in daleč. Mi jamčimo čitateljem tega lista za točno in dobro postrežbo. Mi vam vrnemo troške za telefon. Pazite, da pokličete pravo številko: TELEFON NO. 14.

Društvo "Rožna Dolina" št. 92 S. N. P. J.
priporoča to tvrdko. :: :: ::

Slovenski rudarji !!!

Tukaj se vam nudi prilika, da postanete sami svoji gospodarji. Tukaj je vaša prilika, da lahko postanete solastniki enega najboljših rudnikov v Ameriki, kjer je ena najboljših premogovih žil v pittsburškem okraju z od 8 do 10 čevljev visokim premogom; rov je čist z dobro streho, ni vode ne plina. Rudnik je z odprtih uhom in se nahaja v New Genevi, Fayette County, Pennsylvania.

Slovenski rudarji !!!

Skoro je skrajni čas, da tudi vi storite nekaj zase. Ta premogokop je organiziran za vas in vsled tega bi ne smeli odlašati, da postanete solastniki. Delnice stanejo samo \$50.00 ena in vsak do jih lahko kupi kolikor hoče.

Pazite na visokost premoga, dobro površje in tlak. Rabijo se odprte svetilke.

Kadar naročate delnice, poslužite se vedno spodnjega kupona in pošljite denar v priporočenem pismu ali pa po ekspresnem Money order.

Ako želite še nadaljša pojasnila o naših ugodnostih, prosimo, pišite nam ali se pa osebno zglasite v našem uradu v Pittsburgh, Pa. Pridite in oglejte si osebno rudnik.

NAROČILNI KUPON.

Priloženo najdete \$ za kar mi pošljite delnice

ATLANTIC COAL COMPANY INC. PO \$50.00 VSAKA.

1 delnica \$ 50.00 20 delnic \$1000.00

2 \$100.00 30 \$1500.00

5 \$250.00 50 \$2500.00

10 \$500.00 100 \$5000.00

ATLANTIC COAL COMPANY, INC.

203 Union Bank Bldg., Corner 4th Wood St.,

PITTSBURGH, PA.

The Springer Advertising Service, House Bldg., Pittsburgh, Pa.

Največja slov. zlatarska trgovina

Frank Černe

6033 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Zgornje in stenske ure, prstane in medaljonke vseh Slov. Jednot in Zvez, broške, zapetealice, diamantne prstane in lavalirje, verižice it. d.

POPRAVLJAMO: ure in druge zlatarnine po nizki ceni.

Podružnica

COLUMBIA GRAMOFONOV

in gramofonskih plăz. Slovenskih in drugih. Prodajamo ne lahko meščana odpisača. Pišite po cenik, kateri se Vam pošlje brezplačno, ali pa osebno vprašajte za cene predno drugod kupite.

Najboljše blago

Najnižje cene.

Velika zaloga svetovno znanih WIDE AWAKE volnenih in flanelastih sraje
\$1.00. \$1.25. \$2.
\$2.50. \$2.75. \$3.
\$3.50. \$4. \$4.50.
\$5.00.

Pošiljamo v vse države v Ameriki, poštne prosto.

KLOBUKI, najnovejši, črni, sivi, modri, rujavi in zeleni.

\$2.50 3.00 3.50 4.00
4.50 5.00 5.50

Baržunasti klobuki (zmetavi) \$6.00
črni, rujavi in zeleni

Belaj & Močnik
6205 St. Clair Ave.,
Cleveland, Ohio.
UNIJSKA KROJAČNICA

Ali veste, kaj se godi dnevno po svetu? Ako ne, potem je to vaša krivda. Vse lahko izveste, ako se načrte na dnevnik "PROSVETA"! Prinaša svetovne novice in dnevne ameriške vesti. — List stane za celo leto \$3.00, pol leta \$1.50. — Zastopniki so vsi društveni tajniki in še drugi pooblaščenci. — Naslov za "PROSVETO" je

2657 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Mi sprejemamo vaše vloge in druge bančne posle. Plaćamo po 3% na hranilne vloge.

LA SALLE SAVING BANK & TRUST CO.,
753—1st Street, LA SALLE, ILL.

O. M. BENSON, Cashier.

CENIK KNJIG

KATERE SE DOBE V ZALOGI

"Glas Svobode", 2606 So. Crawford Ave., Chicago, Ill.

Babilonska žena \$2.25

Jan Hus25

Jezus in svetniki35

Kako postati državljan50

Krvava noč v Ljubljani35

Monizem35

Škof proti župniku35

Valovi življenja35

Nar. ilom je priložiti denarno vrednost, bodisi v gotovini, poštni nakaznici ali poštni znakih po en ali dva centa.

Marija Sluga

1808 W. 22nd St.
CHICAGO, ILL.

Telephone Canal 4739
izkušena in s državnim dovoljenjem potrjena

BABICA

se učinkno priporoča
slovenskom in hrvatskim
čenam in ogranek
čenam.

CAS.

Edina Slovenska revija
izhaja mesečno na 36 straneh
in velja za vse leto #3.

Cas, 2711 S. Millard Ave.,
Chicago, Ill.

FRANK PRAH

gostilna in boardinghouse,

870 Kinnickinnick Ave.,

Se priporoča Rojakom v obisk.

TELEFON HAN. 5242-2.

MILWAUKEE, WIS.

Piše GREGOR KOROBAC
pl. GAJZLA.

Kar nekako dolgočasno je postal te melahnolične jesenske dni. Voja je končana, influenza je ponehalia in že skoro en teden dni se ni zvrnil noben kraljček s prestolčka. Zgodilo se je kot smo zeleli, ampak posledice so slabe. Voja je pustila dolgo, kralji in cesarji so jih pustili svojim milim podanikom in posledice "flu" segajo globoko v šepe naših podpornih organizacij. Blagajnik S. N. P. J. se pridruža, ker se čevkovne knjige sušijo kakor kafra, papir pa tako drag, peresa so vsa skrivljena in tinta je sam močnik; pravi, če ne bo kmalu premirja, da bo napravil kot Mr. McAdoo ali pa se posluži pasivne resistence in štrajka. Eventuelno bo primoran iti v mestecu Cash, Ark, ali pa v Cowrun, S. C. Za okrepitev zrabljenega zdravja bi bilo morda tudi primereno mesto Cash Corner, N. C. Gay, Pa., Contra, Va., Lone Wolf, Okla ali pa Lo-Lo, Mont. Ce vse ne bo nič izdal, skril se bo v mesto Not, države Missouri in dejal: nobody home, blagajna je prazna!

Malo pred cesarsko-kraljevimi pogromi sem špijoniral po Berlinu in prisluškoval Unter den Linden. Po cesti pride bivaj kajzer in sedanjem interniran grof Hohenzollern, kronprincev dolgi nos in nek orjaški nemški poslanik, ki se je ravnikar vrnil od nekej z balkanskih sotesk. Poslanik je pričeval, kako mučno je bilo potovanje po doteden deželi in da je nekot moralo zajezditi najmanjšo mulo na svetu, če je hotel priti v neko gotovo mestec, ker konja ali voza ni bilo dobriti. "Himmel", se zavzame kajzer, "ali je bilo interesantno videti, ko je sedel na najmanjši muli največji osel..."

"To je res", se odreže poslanik, "ampak ne smete pozabiti, da sem zastopal in predstavljal vaše veličanstvo!" Suhu fakto pa zdaj govore, da je bil ta poslanik še vse premajhen.

V deželo solnčnih rož, idiličen Kansas, se spača popeljati v vselej letnem času. Ko ovenejo solnčne rože in fibra in mine sezona na konjskih oranč, dobijo so drugo znanosti. Peyskemu društvu penzioniranih žandarjev in pikeljavbarjev je nedavno zmrznila ona nesmrtna "Oesterreich wird ewig stehen" kakor je zmrznila staro avstrijska copernica onkraj luže in zbor je šel spati v

Gajžla.

NAZNANILLO IN ZAHVALA.

Tužnim srečem naznanjam vsem sorodnikom, znancem in prijateljem žalostno vest, da je za vedno zapala moja ljubljena soproga oziroma mati treh še ne dorastlih otrok v starosti od 2 do 6 let.

MARIJA MILLER (roj. Fajfar) doma je bila iz Ljubnega na Gorjanskem, v Ameriki je bila 7 let. Bila nam je zelo marljiva in skrbna gospodinja in mati. Umrla je dne 2 decembra, t. i. pokopali smo jo 4. decembra na katoliško pokopališče Oljska Gora, v Saginaw, Mich.

Iskrena hvala vsem, ki so mi kaj pomagali v britkih urah trpljenja. Najlepše se zahvalim vsem sorodnikom in prijateljem za krasne darovane vence, in srčna hvala vsem, ki so jo spremili na mirnvor k zadnjem počitku. Počivali mirno draga žena in mati!

Zaludoči ostali: Joseph Miller, soprog, Joseph sin, Mary in Rosie, hčerke, Joseph in Reza Fajfar, brat in sestra.

Saginaw, Mich., Dec. 8, 1918.

TRINERJEV ZMAGOVALNI KOLEDAR ZA LETO 1919 je Frasen spomenik za vsako hišo.

Trinerjev stenski koledar za leto 1919 "Koledar zmage" boste nekaj krasnega za vsako hišo, izdelan s slikami naših fantov na zmagovalni bojni fronti. Kolombia drži lavorjev vence nad glavo mornarja in vojaka in v

Poletni zakon določa, da mora biti naročnina takoj plačana, ko poteče naročnina. Naročniku, ki se ne ravna po poletnem zakonu, mora uprava ustaviti list.

\$18,500,000.00

Z BESEDO: OSEMNAJST MILJONOV PET STO TISOČ DOLARJEV JE POSOJENEGA NA PRVE MARKEČE, HIPOTEČNA POSOJILA IN NA OBVEZNICE; KUPCI TE VSOTE NISO DO DANES IZGUBILI NITI CENTA.

To je naš rekord, na katerega smo lahko ponosni. Direktor tega odbora je gosp. J. F. Stepina, kateri je že nad 28 let v zvezi s tem bančnim poslom in je v ti dobi prodal za \$9,000,000,000 markečev, hipotečnih posojil in obveznic in kot blagajnik in predsednik te hraničnice v času šest let in pol napravil posojil raznim kupcem na markeče, hipotečno in obveznice za \$9,500,000 in niti centa niso izgubili kupci.

Mi imamo vedno naprodaj razne prve markeče hipotečna posojila in obveznice v znesku od \$100 do \$20,000.

Vi ne morete boljše naložiti svoj denar kot v teh prvih markičih, hipotečnih posojilih ali obveznicah.

AMERICAN STATE BANK

J. F. Stepina, pred.

Em. Beranek, podpreds.

Adolf J. Krass, blag.

Pod nadzorstvom "Chicago Clearing House". V zvezi s poštno hraničnico Združ. držav.

1825 Blue Island Ave.,
vrog Loomis ulice,
CHICAGO, ILLINOIS.

Inam v zalogi novo kranjske in nemške harmonike, trivrtne, dvojrasne, z ravni okovnim držalom, delano natankeno po LUBASOVEM NACINU; kupojem in prodajam tudi stare žrebene harmonike, kakoršnegakoli izdelka, kar tuštu novo mehovo, kovčego itd.

ALOIS SKULJ,
322 Epsilon Place,
BROOKLYN, N. Y.

Pazite in hranite

Narodni izrek pravi: "Pazite na vaš beli denar za črne dneve". To pomenja toliko kakor prvo pazite in hranite dokler ste še zdravi in mladi, da boste imeli nakaj za starca in onemogoč leta.

Vsek človek mora paziti in hraniti, ker lo je edina pot, ki vas vodi v neodvisnost. Priy dolar, ki ga date nastran, se lahko ceni kot tameljni kamn poslopja za katerim vsaki streli. Dobro je vedno imeti na pametu narodni izrek ki pravi: "Zrno do zrna pogresa: kamn na kamn palča". Najtekel je poštek ali brez posetki ni nikdar nicensar. Zato je poštek ali brez posetki ni nikdar nicensar. Zato je poštek ali brez posetki ni nikdar nicensar. Zato je poštek ali brez posetki ni nikdar nicensar. Zato je poštek ali brez posetki ni nikdar nicensar.

Mi sprejemamo denar na hranilno vlogo in plačamo po 3% obresti od njega.

Pošljemo denar v Italijo, Rusijo in Francusko.

Predajemo prve posojilne mortgage (markeče) in dajemo v našem varnem hranilnem predale.

Sprejemamo upise za parobrodne potovanje v staro domovino po vojni.

KASPAR STATE BANK

1900 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

Kapital, vloge in prebitek znaša nad \$6,000,000.

Edina Slovenska Tvrđka

Zasouve, regule, zrnke, kape, pečale, in vse potrebnosti za društ. in jed.

Dalo prvo vrsto. Cene nizke. Slovensko coniko poljupimo zasej.

F. KERZE, 2711 So. Millard Avenue, Chicago, Ill.

Največja slovenska tiskarna v Ameriki je

NARODNA TISKARNA

2700-45-50 Blue Island Avenue, Chicago, Illinois.

Mi tiskamo v slovenskem, hrvaskem, slovaškem, češkem, poljskem, kakor tudi v angleškem in nemškem jekru. Naša posebnost so tiskovine za društvo in trgovce. — — — — — "PROSVETA" se tiska v naši tiskarni.

F. K. Bauzon
5920 St. Clair Avenue
CLEVELAND, O.

Ima bogato zalogo najfinnejših brivnih britev, nožev, škarji itd. Počravila in brudi vse to v stroku spadajoče stvari, kakor tudi puške in samokres.

Edina slovenska tiskarna te stroke v Združenih državah.

Sprejemamo naročila tudi izven Cleveland.

Dalo solidno in jamčeno — zmerne cene.

SVOJI K SVOJIM!

POZOR ROJAKI!

Spodaj podpisani se Vam priporočam, da kadar ste namenjeni kupeci kaj v zlatarski stroki kakor ure, verižice, privezke, prstane, itd., kakor tudi šenke ure, verižice, zapetnice, zapustne ure, lavaliere, shane broške itd., da se vedno poprod kakor kakor kupite obrnute na mena. Vam garantiram da boste naj bolj početeni in z najnajljšimi cenami.

V zalogi imam tudi prstane, privezke, broške, igle itd. različnih.

Jedost in Zvez. Vsak kos robe je prodan pod garancijo.

FRANK STONICH (zlatar),

7 W. MADISON ST.